

10

Lausunto valtuustoaloitteesta, jossa esitetään katupuiden lisäämistä

HEL 2017-002214 T 00 00 03

Lausuntoehdotus

Ympäristölautakunta antaa seuraavan lausunnon.

Katupuut ovat tärkeitä kaupunkikuvan, kulttuuriperinnön, viihtyisyyden ja myös luonnon monimuotoisuuden kannalta. Katupuut ovat myös osa viherrakennetta ja toimivat viheryhteyksinä, silloin kun leveämmät yhteydet eivät ole mahdollisia.

Kasvillisuudella on ilman lämpötilaa viilentävä vaikutus, joka johtuu varjostuksesta ja haihdutuksesta. Vettä imemällä ne myös auttavat pidättämään ja tasaamaan rankkasateiden aiheuttamia hulevesihuippuja. Nämä seikat ovat merkittäviä ilmastonmuutoksen aiheuttamien äärevien sääilmiöiden, kuten helleaaltojen ja rankkasateiden, lisääntymisen vuoksi. Sään lämpenemisen vuoksi myös sopivien puulajien valinta on entistä tärkeämpää, ja lajivalikoiman lisääminen auttaisi ehkäisemään mahdollisia uusia kasvitauteja ja tuholaisia.

Kasvillisuudella voidaan parantaa ilman laatua. On kuitenkin huomattava, että tietyntylaisissa katukuluissa yhtenäisen latvuston muodostamat suuret puut voivat heikentää liikenteen saasteiden (hengitettävien hiukkasten ja typen oksidien) kulkeutumista pois ilmapirtausten mukana. Tämä pitäisi huomioida jo alun perin katujen suunnittelussa. Myös käytettäessä harvaa puustoa, pensaskasvillisuutta tai viherseiniä eivät saasteet jää kadulla tasolle, jossa ihmiset liikkuvat. Tämä käy ilmi Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) teettämästä selvityksestä: Kasvillisuuden ja melusteiden vaikutus ilmanlaatuun liikenneympäristöissä (julkaisu 4/2015).

Monimuotoisuutta lisää katupuiden pitkäikäisyys, jolloin niissä ja varsinkin niiden lahoissa osissa voi elää monia eliölajeja, kuten lintuja, hyönteisiä, sammalia, jäkäliä ja kääpiä.

Ympäristölautakunta kannattaa katupuiden lisäämistä Helsingissä ja selvityksen tekemistä katupuiden lisäämisen kaavoituksellisista esteistä. Rakennusviraston laatimat kaupunkipuiden nykytilan kuvaus (julkaisu 4/2014) ja katupuulinjaus (julkaisu 8/2014) ovat hyviä lähtökohtia tulevalle kehittämistyölle. Katupuulinjauksenkin mukaan tietämystä katupuista tulee lisätä ja puiden lajivalikoimaa kasvattaa. Juuri nyt aiheeseen kannattaa kiinnittää entistä enemmän huomiota, koska kaupunki-

rakennetta tiivistetään samanaikaisesti ilmastonmuutoksen vaikutusten lisääntyessä. Aihe sopii mainiosti asukkaiden kanssa yhdessä työstettäväksi.

Esittelijän perustelut

Mari Holopainen ja 53 muuta kaupungin valtuutettua ovat tehneet 22.2.2017 valtuustoaloitteen, jossa esitetään katupuiden lisäämistä Helsingissä. He esittävät alueittaisia selvityksiä siitä, mihin katupuita voidaan istuttaa lisää ja lisäämisen huomioimista kaavoituksessa. Kaupunginhallitus on pyytänyt asiasta lausunnon 1.8.2017 mennessä.

Perusteluina valtuustoaloitteessa esitetään, että katupuilla ja viherrakenteella on merkittävä rooli viihtyisyyden, terveyden ja toimivien ekosysteemien kannalta. Puihin investoiminen hyödyttää ja maksaa itsensä takaisin tarjoamalla hyviä liikkumis- ja virkistysmahdollisuuksia viilentämällä ja puhdistamalla ilmaa. Lisäksi puut imevät sadevettä. Aloitteessa todetaan myös että, Berliinissä on 2,5-kertainen määrä katupuita Helsinkiin verrattuna.

Aloitteessa on esitetty katupuiden lisäämisen ensimmäisenä keinona kaavoituksessa tehtävät tilavaraukset ja kaavamääräykset. Myös kaavoituksen esteitä tulisi selvittää. Samoin tulisi selvittää alueet, joille on kaavoitettu puita, mutta joilta ne puuttuvat. Selvityksiä tehtäessä tulisi ottaa vastaan asukkaiden ehdotuksia paikoista, joihin puista kannattaa istuttaa viihtyisyyden lisäämiseksi. Myös puiden istutustalkoita ehdotetaan.

Aloitteessa esitetään myös, että ohjeita, joiden perusteella puita kaadetaan, tulisi tarkastella puuston lisäämisen näkökulmasta.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Kaarina Heikkonen, kaupunkiekologi, puhelin: +358 9 310 31581
kaarina.heikkonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano